

Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi

Závěrečná souhrnná zpráva o 1. fázi

EUROPEAN AGENCY
for Special Needs and Inclusive Education

PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ K INKLUZI

Závěrečná souhrnná zpráva o 1. fázi

TPL4I

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání (Agentura) je nezávislá a samosprávná organizace. Agentura je spolufinancována ministerstvy školství v jejích členských zemích a Evropskou komisí formou provozního grantu v rámci vzdělávacího programu Evropské unie (EU).

Spolufinancováno z
programu Evropské
unie Erasmus+

Podpora Evropské komise při tvorbě této publikace nepředstavuje souhlas s obsahem, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže být zodpovědná za jakékoliv využití informací obsažených v této publikaci.

Názory vyjádřené jakoukoli osobou v rámci tohoto dokumentu nutně nereprezentují oficiální názory Agentury, jejích členských států ani Evropské komise.

© European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2020

Editoři: Annet De Vroey, Simoni Symeonidou a Amélie Lecheval

Tato publikace představuje zdroj s otevřeným přístupem. To znamená, že ji můžete libovolně otevírat, používat a distribuovat, pokud dostatečným způsobem připíšete autorství Evropské agentuře pro speciální a inkluzivní vzdělávání. Více informací naleznete v Zásadách Agentury pro zdroje s otevřeným přístupem:

www.european-agency.org/open-access-policy.

Tuto publikaci můžete citovat tímto způsobem: Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2020. *Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi: Závěrečná souhrnná zpráva o 1. fázi*. (A. De Vroey, S. Symeonidou a A. Lecheval, eds.). Odense, Dánsko

Toto dílo podléhá licenci **Creative Commons Uveďte původ-Neužívejte komerčně-Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní**. Tuto publikaci nesmíte upravovat ani překládat bez souhlasu Agentury.

K dosažení lepší přístupnosti je tato zpráva k dispozici ve 25 jazycích a v přístupném elektronickém formátu na webové stránce Agentury: www.european-agency.org

Jedná se o překlad originálního anglického textu. V případě pochybností ohledně přesnosti informací v překladu si prosím ověřte originální anglický text.

ISBN: 978-87-7110-910-8 (Elektronická verze)

Sekretariát

Østre Stationsvej 33
DK-5000 Odense C Denmark
Tel.: +45 64 41 00 20
secretariat@european-agency.org

Kancelář v Bruselu

Rue Montoyer, 21
BE-1000 Brussels Belgium
Tel.: +32 2 213 62 80
brussels.office@european-agency.org

Obsah

Úvod	5
Zásadní prvky politiky pro TPL k inkluzi	6
Trendy a klíčové problémy v národních/regionálních politikách TPL k inkluzi	8
Role TPL k inkluzi v systémech inkluzivního vzdělávání	10
Profil inkluzivních učitelů musí pokrývat kontinuum TPL	11
Závěrečné poznámky	12
Výstupy projektu	13
Literatura	15

Úvod

Díky tomu, že skupiny žáků jsou rozmanitější než když předtím, je široce uznávána klíčová role učitelů a jejich potřeba získat profesní vzdělávání k inkluzi. Učitelé, vědci a tvůrci politik na místní, regionální, národní, evropské i mezinárodní úrovni stále častěji mluví o kontinuu příležitostí profesního vzdělávání učitelů (TPL – teacher professional learning), aby byli všichni učitelé a ostatní zaměstnanci připraveni zahrnout všechny žáky.

Pro inkluzivní vzdělávání je důležitý rozvoj politiky pro TPL k inkluzi. Inkluzivní vzdělávání zajišťuje, „aby se studujícím všech věkových skupin dostalo smysluplných a kvalitních vzdělávacích příležitostí v rámci místní komunity po boku přátel a vrstevníků“ (Evropská agentura, 2015, str. 1). TPL k inkluzi je nedílnou součástí rozvoje systémů inkluzivního vzdělávání.

Projekt **Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi** (Teacher Professional Learning for Inclusion – TPL4I) se zaměřuje na všechny politiky, které mají vliv na TPL k inkluzivnímu vzdělávání. Cílem první fáze TPL4I bylo identifikovat zásadní prvky politik, aby byla zajištěna připravenost všech učitelů ve všech stádiích kariéry na inkluzivní vzdělávání. Druhá fáze bude zdůrazňovat jeden jediný prvek a propojí jej s jinými projekty Evropské agentury pro speciální a inkluzivní vzdělávání (Agentura). V této zprávě jsou shrnuty výsledky první fáze TPL4I.

Zprvu, tato zpráva stanoví prvky politického rámce pro TPL k inkluzi. Na základě **přehledu literatury** z mezinárodní politiky a výzkumu (Evropská agentura, 2019a) vypracoval tým TPL4I **nástroj sebehodnocení politiky** (Evropská agentura, 2019b). Cílem tohoto nástroje je pomoci tvůrcům politik zaznamenat a vyhodnotit národní/regionální politiku týkající se TPL k inkluzi ve třech oblastech:

- Vize a hlavní principy politiky
- Cíle a kontinuum podpory
- Rozvoj kapacit, financování a monitoring.

Zadruhé, tato zpráva popisuje klíčové problémy zjištěné ve 26 evropských zemích v rámci identifikovaných prvků politiky. Syntéza všech závěrů (Evropská agentura, 2020b) poukazuje na hlavní výzvy pro tvůrce politiky a poskytovatele TPL k inkluzi.

Zatřetí, tato zpráva se týká závěrů souvisejících s dřívější prací Agentury, kterou tak zakotvuje do komplexního systémového přístupu.

A konečně, navrhuje širší užívání publikace *Profil inkluzivního učitele* (Evropská agentura, 2012). Ve druhé fázi TPL4I to bude dále rozebráno.

Zásadní prvky politiky pro TPL k inkluzi

Výzkumné publikace a mezinárodní a evropské politické dokumenty poukazují na klíčové problémy v oblasti politik TPL, jejichž cílem je podporovat spravedlnost a inkluzi (Evropská agentura, 2019a). Je zejména nezbytné věnovat pozornost pochybnostem **všech učitelů** týkajících se inkluzivního přístupu.

Kontinuum příležitostí TPL se pohybuje od pregraduálního vzdělávání učitelů až po zaučení, soustavný odborný růst a profesní vzdělávání vzdělavatelů učitelů. V rámci TPL k inkluzi jsou součástí tohoto kontinua specialisté a podpůrný personál spolupracující s učiteli při inkluzivním vzdělávání. Politika proto musí zajistit, aby se všichni pracovníci, včetně specialistů a vedení školy, zapojovali do celokariéerního rozvoje kompetencí pro inkluzi.

Stejně tak musí politika podporovat hlubší porozumění rozmanitosti s důrazem na TPL ke **spravedlnosti a inkluzi**. Kolaborativní přístup je zásadní pro vypracování různých směrů TPL k inkluzi a zajištění příležitostí pro reflexi a profesní vzdělávání v inkluzivním vzdělávání pro všechny zaměstnance.

Na základě těchto závěrů je nástroj sebehodnocení politiky TPL4I komplexním zdrojem pro reflexi a rozvoj politiky v TPL k inkluzi. Stanoví následující klíčové oblasti a zásadní prvky politiky:

Vize a hlavní principy:

- **jasná vize politiky TPL ohledně spravedlnosti a inkluze**, aby bylo zajištěno, že mají všichni učitelé příležitost k celokariéernímu profesnímu vzdělávání v oblasti principů inkluzivního vzdělávání a nesou pedagogickou odpovědnost za všechny žáky a svůj přínos k inkluzivnímu vzdělávání a spolupráci v této oblasti;
- **návodné principy pro politiku TPL k inkluzi**, aby bylo zajištěno, že TPL je předpokladem pro inkluzivní vzdělávání a obsahuje principy a postupy inkluzivního vzdělávání, a to v rámci pregraduálního vzdělávání učitelů i TPL pro začínající, zkušené a speciální pedagogy a pro vzdělavatele učitelů.

Cíle a kontinuum podpory:

- **cíle pro politiku TPL k inkluzi** se zaměřují na záležitosti, které přispívají k porozumění a realizaci inkluzivního vzdělávání: kvalifikace, oblasti kompetencí, pedagogiky pro inkluzi, dialog o inkluzi a harmonizace TPL s národními, regionálními a místními cíli politiky a systémových požadavků na inkluzivní vzdělávací systém;

- **kontinuita podpory pro všechny učitele** nabízející rozmanité příležitosti k profesnímu vzdělávání v oblasti inkluzivního vzdělávání napříč všemi úrovněmi, na kterých učitelé pracují, včetně schopností vedení, a podporující školy a instituce vysokoškolského vzdělávání při vypracování strategických plánů a spolupráce v TPL k inkluzi.

Rozvoj kapacit, financování a monitoring:

- strategie **rozvoje kapacit**, mechanismy, pokyny, kompetence a motivace pro všechny učitele: strategie na podporu škol nebo institucí vysokoškolského vzdělávání při budování silných vedoucích týmů, rozvinutí role speciálních pedagogů jako zdroje pro běžné školy nebo propagování pedagogik inkluzivního vzdělávání, nebo pokyny pro posuzování kvality při plánování TPL k inkluzi;
- **dostatečné a nákladově efektivní mechanismy**: finanční motivace, flexibilní mechanismy zajišťování zdrojů a systematické shromažďování dat o výdajích;
- **monitorování zavádění TPL k inkluzi** prostřednictvím komplexního rámce odpovědnosti, mechanismů řešení nerovnosti přístupu a mechanismů na podporu vlastnictví procesů přezkumu a zlepšování (Evropská agentura, 2019b).

Trendy a klíčové problémy v národních/ regionálních politikách TPL k inkluzi

---

Mapování politik TPL k inkluzi se zúčastnilo dvacet šest zemí¹. Ve spolupráci se zástupci Agentury z těchto zemí vyplnil tým TPL4I 26 národních/regionálních **diagramů pro zmapování politiky** (Evropská agentura, 2020a) s využitím nástroje sebehodnocení politiky (Evropská agentura, 2019b).

Diagramy znázorňují národní/regionální politiky TPL k inkluzi. Analýza vyplněných diagramů umožňuje tvůrcům politik a ostatním zúčastněným stranám identifikovat oblasti politiky, kterým se země momentálně věnují, podle mezinárodních doporučení pro politiky a závěrů výzkumu, a oblasti, které by měl brát budoucí vývoj politiky v úvahu.

---

¹ Belgie (Vlámské společenství), Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Francie, Island, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Německo, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Spojené království (Severní Irsko), Spojené království (Skotsko), Spojené království (Wales), Srbsko, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

Analýza diagramů odhalila tyto trendy (Evropská agentura, 2020b):

Existují mezinárodní doporučení pro komplexní politiky TPL k inkluzi založené na koncepci spravedlnosti. Navzdory tomu je v národních/regionálních politikách inkluze chápána jako potřeba samostatných politik pro některé skupiny žáků, např. žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. **Samostatné vzdělávací politiky pro konkrétní cílové skupiny často vedou k samostatným nebo specifickým směrům v rámci TPL.** To, jak dalece princip spravedlnosti podporuje směry TPL, je proto diskutabilní.

Míra, do jaké je inkluzivní vzdělávání součástí kontinua politiky TPL, se mezi jednotlivými zeměmi liší. Navíc **v mnoha zemích existují mezery mezi jednotlivými fázemi kontinua TPL**, a to zejména u zaučování začínajících učitelů a profesního rozvoje vzdělavatelů učitelů, včetně vedení školy. Rozsah politik v pregraduálním vzdělávání učitelů a soustavném odborném růstu je známkou toho, že inkluzivní vzdělávání je někdy součástí politik TPL. V mnoha případech však **příležitosti TPL zahrnují žáky, kteří jsou zařazeni do kategorie žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bez jasného pohledu na kompetence pro inkluzi.**

Zavedení TPL k inkluzi odráží **celou řadu kolaborativních strategií a přístupů pro rozvoj kapacit.** Ty však ne vždy podporují spolupráci mezi všemi učiteli nebo mezi učiteli s odlišnými rolami (např. učitelé v běžných třídách a speciální pedagogové). Ačkoli obecné mechanismy financování TPL zahrnují TPL k inkluzi, chybí údaje o výdajích na TPL k inkluzi. Monitoring se spoléhá na procesy hodnocení kvality škol. Aby došlo k posílení politiky TPL k inkluzi však není dostatečná spolupráce mezi různými zúčastněnými stranami, jako jsou ministerstva, místní orgány, univerzity a další agentury nebo sítě.

Vzhledem k těmto závěrům uvádíme **hlavní doporučení pro tvůrce politik:**

- **vypracovat vizi politiky pro celokariérní TPL k inkluzi**, která bude zapojovat do TPL k inkluzi všechny učitele, včetně specializovaných pracovníků, a umožní jim uspokojovat potřeby všech žáků, a to namísto zaměření na potřeby konkrétních skupin žáků;
- **provést přezkum cílů politiky pro TPL pro všechny učitele**, a zejména nabídnout pokyny a strategie, které berou v úvahu oblasti kompetencí nezbytné pro inkluzivní vzdělávání;
- **zdůraznit spolupráci mezi všemi zúčastněnými stranami** zapojenými do TPL k inkluzi.

Role TPL k inkluzi v systémech inkluzivního vzdělávání

Dále byly závěry spojeny s ekosystémovým modelem systémů inkluzivního vzdělávání Agentury (Evropská agentura, 2017a; 2017b). Ekosystémový model vysvětluje, jak na sebe vzájemně působí různé struktury, procesy a výsledky inkluzivních politik a praxe na různých úrovních systému a jaký dopad mají na žáky.

Konkrétní oblast politiky, jejímž cílem je podporovat inkluzivní vzdělávání, např. TPL k inkluzi, je považována za výřez z rozvoje systémů inkluzivního vzdělávání. Tímto způsobem se mohou problémy zjištěné v této oblasti nacházet v celém ekosystémovém modelu. Díky tomu je možné porozumět tomu, jaký má jednotlivec, škola a externí faktory, jako jsou např. rámce politiky v komunitě a národní či regionální rámce politiky, vliv na rozvoj žáka ve vzdělávacím systému.

Agentura uplatňuje tento přístup při vysvětlování dopadu rozvoje politiky na výsledky žáků v rámci několika projektů:

- **Inkluzivní předškolní vzdělávání** (Evropská agentura, 2017a)
- **Zlepšování výsledků všech žáků v inkluzivním rámci vzdělávání** (Evropská agentura, 2017b)
- **Podpora inkluzivního vedení škol** (Evropská agentura, 2019c)
- **Předcházení školním neúspěchům** (Evropská agentura, 2019d).

Při použití tohoto přístupu u politiky TPL k inkluzi se napříč ekosystémem vyskytly tyto problémy:

Na **národní/regionální** úrovni jsou politiky TPL odrazem stávajících politik vzdělávání. Ty prosazují práva konkrétních skupin žáků namísto prosazování rovných příležitostí pro všechny žáky a principů inkluzivního vzdělávání. Politiky TPL se musí zaměřovat na uspokojení potřeb všech žáků. Navíc musí tyto politiky překlenout mezery mezi jednotlivými fázemi TPL.

Na **úrovni komunity** nabízí spolupráce mezi učiteli na školách a vzdělavateli učitelů na univerzitách a vyšších odborných školách celou řadu příležitostí k TPL k inkluzi. Spolupráce mezi školami a místními orgány potřebuje sladění vize politiky, strategických plánů škol a potřeby učitelů v souvislosti s TPL k inkluzi.

Na **úrovni školy** musí politiky pro začínající a zkušené učitele a pro ostatní pracovníky s různými kvalifikacemi a rolemi podporovat kolaborativní příležitosti k TPL, včetně vzdělavatelů učitelů, jako jsou např. učitelé působící jako mentoři a vedení školy.

Na úrovni jednotlivce potřebují učitelé politiky, které nabízejí základní hodnoty a kompetence nezbytné k uspokojení potřeb všech žáků, zajišťují dostupnost příležitostí TPL k inkluzi a umožňují učitelům vydat se směrem flexibilního a adaptabilního TPL k inkluzi.

Profil inkluzivních učitelů musí pokrývat kontinuum TPL

Výše uvedené závěry byly spojeny se základními hodnotami a kompetencemi **Profilu inkluzivního učitele** (Evropská agentura, 2012). *Profil* byl určen pro rozvoj politiky v rámci pregraduálního vzdělávání učitelů. Závěry TPL4I zdůrazňují potřebu kolaborativního TPL pro inkluzi napříč profesním kontinuem učitelů a specializovaných pracovníků. Závěry proto naznačují, že uplatňování *Profilu*:

- může obsáhnout kontinuum příležitostí TPL k inkluzi během celé kariéry učitelů a mimo učitelskou profesi, včetně profesního vzdělávání specialistů a vzdělavatelů učitelů. Všichni učitelé musí být připravováni na inkluzivní vzdělávání v rámci celého kontinua TPL k inkluzi, a to prostřednictvím kolaborativního učení pro všechny, namísto toho, aby jim byly nabízeny jiné příležitosti k profesnímu vzdělávání, které vedou k odlišné profesní kvalifikaci.
- musí informovat diskuze o politikách ohledně klíčových hodnot, na kterých příležitosti TPL k inkluzi stojí. Všechny fáze kontinua TPL k inkluzi musí mít klíčové hodnoty, které se jasně zaměřují na respektování hodnoty diverzity žáků, na podporování všech žáků, na práci s ostatními a zapojování se do činností TPL k inkluzi. Uplatňování základních hodnot a kompetencí *Profilu* ve všech fázích kontinua TPL k inkluzi by pomohlo zemím překlenout mezery v politice pro rozvoj kapacit.
- musí informovat diskuze o politikách ohledně nezbytných kompetencí pro všechny odborníky, kteří pracují v inkluzivním prostředí. Kvalita vzdělávacích příležitostí nezbytná pro inkluzivní vzdělávání závisí na kvalitě znalostí učitelů, jejich postojích a dovednostech, které se v průběhu jejich kariéry průběžně vyvíjí. Bez dostatečného kontinua příležitostí k TPL k inkluzi nebudou učitelé připraveni k tomu, aby připravovali a poskytovali kvalitní vzdělání všem žákům.
- může podněcovat mechanismy financování TPL k inkluzi (tj. financování na národní, regionální a místní úrovni) a postupy monitoringu, aby bylo dosaženo klíčové hodnoty osobního profesního vývoje.

Tyto závěry odůvodňují používání *Profilu* po celém kontinuu TPL k inkluzi. Tomu se bude věnovat druhá fáze TPL4I.

Především platí, že aby byl zajištěn dosah na všechny žáky a zaručeno kvalitní vzdělávání pro všechny, musí inkluzivní vzdělávání zahrnovat všechny učitele: studenty zapojené do výuky, začínající učitele, zkušené učitele, specializované učitele, ostatní podpůrné pracovníky a vzdělavatele učitelů. Používání *Profilu* nabídne vizi a oblasti kompetence pro další rozvoj politiky v TPL k inkluzi.

Závěrečné poznámky

Projekt TPL4I se věnuje klíčovému tématu rozvoje politiky, který je všeobecně vnímán jako předpoklad pro inkluzivní vzdělávání. Učitelé a další pracovníci zapojení do inkluzivní praxe a účastníci rozvoje inkluzivního vzdělávání na různých úrovních systému musí mít přístup ke koherentní a průběžné řadě příležitostí k profesnímu vzdělávání, aby mohli nabízet školu pro všechny.

Při analýze sebehodnocení zemí ohledně klíčových prvků politik TPL k inkluzi bylo zjištěno, že:

- Podpora politiky pro TPL k inkluzi není rovnoměrná v rámci celého kontinua celokariérního rozvoje všech pracovníků zapojených do inkluzivního vzdělávání.
- Je nutné mít sdílenou vizi spravedlnosti, na které bude celé TPL k inkluzi stát, a překlenout mezery v problematice rozmanitosti.
- Kolaborativní přístupy napříč úrovní školy a při jednání s ostatními účastníky, např. na úrovni komunity nebo na národní/regionální úrovni, vykazují různé příležitosti pro TPL k inkluzi. Je však potřeba zajistit větší spolupráci mezi sektory, a to v průběhu celé kariéry.

A co je nejdůležitější, v zájmu posílení závazku učitelů a škol a soběstačnosti v inkluzivním vzdělávání jsou **rámcem kompetencí učitelů pro inkluzi klíčovým prvkem rámce politiky pro TPL k inkluzi**.

Tento poslední závěr vyzývá k podniknutí kroků, které povzbudí a podpoří rozvoj politik napříč zeměmi.

Díky tomu, že uznává sdílené hodnoty a oblasti kompetencí pro inkluzi, může *Profil inkluzivního učitele* (Evropská agentura, 2012) nabídnout rámec kompetencí nezbytných k zasažení širší odborné veřejnosti. Cílem je připravit všechny učitele a jejich kolegy na inkluzivní vzdělávání a zajistit jejich závazek k průběžnému vzdělávání v této oblasti.

Druhá fáze TPL4I dále prozkoumá používání *Profilu* ke zvážení inkluzivního vzdělávání a spravedlnosti ve vzdělávání napříč všemi příležitostmi k TPL k inkluzi. Doporučujeme, aby

politiky inkluzivního vzdělávání jako takové a navíc v rámci podpory 4. cíle udržitelného rozvoje (Organizace spojených národů, 2015) rozšířily toto heslo z „Všichni znamená všichni“ (UNESCO, 2020) na „všichni znamená všichni znamená všichni učitelé“. To je připomenutí oblastí kompetencí, které si musí osvojit všichni odborníci v tomto oboru.

Výstupy projektu

Činnosti v rámci první fáze TPL4I vedly ke vzniku **přehledu literatury TPL4I** (Evropská agentura, 2019a), **nástroje sebehodnocení politiky TPL4I** (Evropská agentura, 2019b), **diagramů pro zmapování politiky TPL4I** (Evropská agentura, 2020a), **analýzy politik jednotlivých evropských zemí TPL4I** (Evropská agentura, 2020b), **zprávy o metodologii TPL4I** (Evropská agentura, 2020c) a **závěrečné souhrnné zprávy o 1. fázi TPL4I**.

Všechny výstupy jsou k dispozici na webu projektu TPL4I:
www.european-agency.org/projects/TPL4I.

Literatura

Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání, 2012. *Profil inkluzivního učitele*. (A. Watkins, ed.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/teacher-education-inclusion-profile-inclusive-teachers (Poslední přístup: listopad 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2015. *Stanovisko Agentury k inkluzivním vzdělávacím systémům*.

www.european-agency.org/resources/publications/agency-position-inclusive-education-systems-flyer (Poslední přístup: říjen 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2017a. *Inclusive Early Childhood Education: New Insights and Tools – Contributions from a European Study [Inkluzivní předškolní vzdělávání: Nové postřehy a nástroje – Přínosy evropské studie]*.

(M. Kyriazopoulou, P. Bartolo, E. Björck-Åkesson, C. Giné a F. Bellour, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/inclusive-early-childhood-education-new-insights-and-tools-contributions (Poslední přístup: srpen 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2017b. *Raising the Achievement of All Learners: A Resource to Support Self-Review [Zlepšování výsledků všech žáků: Zdroj na podporu sebehodnocení]*. (V.J. Donnelly a A. Kefallinou, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/raising-achievement-all-learners-self-review (Poslední přístup: prosinec 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2019a. *Teacher Professional Learning for Inclusion: Literature Review [Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi: Přehled literatury]*. (A. De Vroey, S. Symeonidou a A. Watkins, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-literature-review (Poslední přístup: únor 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2019b. *Teacher Professional Learning for Inclusion: Policy Self-Review Tool [Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi: Nástroj sebehodnocení politiky]*. (S. Symeonidou a A. De Vroey, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-policy-self-review-tool (Poslední přístup: únor 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2019c. *Inclusive School Leadership: Exploring Policies Across Europe [Inkluzivní vedení škol: Zkoumání politik napříč Evropou]*.

(E. Óskarsdóttir, V. Donnelly a M. Turner-Cmuchal, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/inclusive-school-leadership-synthesis (Poslední přístup: říjen 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2019d. *Preventing School Failure: Examining the Potential of Inclusive Education Policies at System and Individual Levels [Předcházení školním neúspěchům: Zkoumání potenciálu politik inkluzivního vzdělávání na systémové a individuální úrovni]*. (A. Kefallinou, ed.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/preventing-school-failure-synthesis-report (Poslední přístup: říjen 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2020a. *TPL4I policy mapping grids [Diagramy pro zmapování politiky TPL4I]*. Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/projects/TPL4I/policy-mapping (Poslední přístup: listopad 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2020b. *Teacher Professional Learning for Inclusion: An Analysis of Country Policies in Europe [Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi: Analýza politik jednotlivých evropských zemí]*. (S. Symeonidou, A. De Vroey a A. Lecheval, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-synthesis (Poslední přístup: prosinec 2020)

Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání, 2020c. *Teacher Professional Learning for Inclusion: Methodology Report [Profesní vzdělávání učitelů k inkluzi: Zpráva o metodologii]*. (A. De Vroey a S. Symeonidou, eds.). Odense, Dánsko.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-methodology (Poslední přístup: prosinec 2020)

Organizace spojených národů, 2015. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development [Proměna našeho světa: Agenda 2030 pro udržitelný rozvoj]*. Usnesení přijaté Valným shromážděním dne 25. září 2015. A/RES/70/1.

sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld (Poslední přístup: prosinec 2020)

UNESCO, 2020. *Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and education: All means all [Globální zpráva o monitoringu vzdělávání 2020: Inkluze a vzdělávání: Všichni znamená všichni]*. Paříž: UNESCO.

unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373718/PDF/373718eng.pdf.multi (Poslední přístup: prosinec 2020)

Sekretariát:

Østre Stationsvej 33
DK-5000
Odense C
Denmark
Tel.: +45 64 41 00 20
secretariat@european-agency.org

Kancelář v Bruselu:

Rue Montoyer 21
BE-1000
Brussels
Belgium
Tel.: +32 2 213 62 80
brussels.office@european-agency.org

www.european-agency.org